

# “Wapen tegen de individualisering”



COHOUSING OF SAMENHUIZEN IS EEN WOONVORM WAARBIJ EEN GROEP MENSEN EEN GROTER BOUWPROJECT SAMEN ONTWIKKELEN OM ER TE WONEN. JEROEN GAEREMYNCK UIT BRUGGE, VOORZITTER VAN VZW SAMENHUIZEN BRUGGE EN ZELFSTANDIG COHOUSINGBEGELEIDER, GEEFT MEER UITLEG.

• DOOR TOM BRINCKMAN •

“Een cohousingproject bestaat meestal uit 10 tot 30 wooneenheden. Hoe dat eruitziet, staat niet vast: cohousing kan in een bestaand gebouw met appartementen, maar evengoed in een kleine wijk met enkele huizen. Kenmerkend voor cohousingprojecten zijn de gemeenschappelijke voorzieningen: gaande van een paviljoen met een multifunctionele ruimte, een keuken, gastenkamers tot zelfs gemeenschappelijke bergingen of wasruimtes. Ook dingen kunnen gedeeld worden. Tuinmateriaal, wasmachine en zelfs auto’s en fietsen.”

Een tweede belangrijke pijler zijn participatie en de sterke cohesie van de groep door een uitgeschreven gemeenschappelijke visie. “Cohousing biedt een antwoord op de zeer sterke individualisering van de huidige wereld. We zoeken naar manieren om meer bij onze burens betrokken te zijn”, legt Jeroen uit.

## ANTWOORD OP DE INDIVIDUALISERING

Op juridisch vlak is cohousing een vereniging van mede-eigenaars zoals bij een appartementsgebouw. Helemaal niet zo bijzonder zoals buitenstaanders graag laten uitschijnen.

In onze provincie zijn er zes projecten in de opstartfase: “Naast drie groepen in Brugge zijn er nog groepen in Tielt, Kortrijk en Oostende. Stoer Huus is het eerste project in Brugge dat onlangs haar bouwvergunning kreeg. Begin 2017 leggen ze de eerste steen. Cohousing Eikenberg in Sint-Kruis is

• Jeroen Gaeremynck:  
“Cohousing is echt geschikt voor iedereen.” (Foto Tom Brinckman)

van start gegaan in december 2015 als een ecologisch en sociaal inclusief project. Daarnaast is er, eveneens in Sint-Kruis, het project Plusloft dat op actieve 60-plussers is gericht.”

“Eens de groep gevormd, gaat er veel aandacht naar de uitwerking van het project” gaat Jeroen verder. “Dat is intensief en tijdrovend. Zeker wanneer je als groep alles alleen aanpakt, zijn er heel wat zaken uit te zoeken. De ervaring leert dat werken met een cohousingbegeleider niet alleen tijds winst maar ook een betere kwaliteit oplevert, de groep kan zich immers met de essentiële zaken bezighouden. Als begeleider fungeer ik ook als tussenpersoon tussen de architect en de groep. Veel architecten staan wel positief ten aanzien van cohousingprojecten, maar hebben niet de tijd of de expertise om de groep bouwheren te begeleiden.”

### VEEL VOORDELEN

Jeroen is overtuigd van de vele voordelen van cohousing. “Cohousing biedt een betere woonkwaliteit, ook wanneer er steeds meer mensen compacter op minder beschikbare ruimte moeten wonen. Inbreiding is heden ten dage het toverwoord, maar dan graag zonder kwaliteitsverlies. Daarnaast kunnen de uitdagingen van ecologisch en duurzaam bouwen beter worden aangepakt in groep dan ieder voor zich in zijn eigen woning of op zijn eigen stukje grond. Cohousing gaat ook sociaal isolement tegen en biedt, met de gemeenschappelijke tuin, de kinderen een ongekende groene ruimte waar ze veilig en creatief met de buurkinderen kunnen spelen. Tenslotte zoekt cohousing naar oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Inclusie van mensen met een beperking in het gewone maatschappelijke weefsel, bijvoorbeeld. Vermaatschappelijking van de zorg



● Het cohousingproject Eikenberg van Jo en Rika is het eerste in Vlaanderen waarin er bewust ruimte is voor personen met een beperking. (Foto Tom Brinckman)

wordt hier heel concreet en haalbaar uitgewerkt.” Dat geloof in cohousing brachten Jeroen en enkele andere initiatiefnemers er toe om de vzw Samenhuizen Brugge op te richten als lokale afdeling van Samenhuizen Vlaanderen, een vereniging die gemeenschappelijk wonen stimuleert. “Wie komt in aanmerking voor cohousing? Iedereen zou ik zeggen. We hebben vooral initiatiefnemers nodig. Mensen die de handen uit de mouwen willen steken en concreet de woonkwaliteit van henzelf en anderen willen verbeteren. Ook eigenaars van gronden of panden die meer willen bereiken dan het platte winstbejag kunnen nieuwe projecten initiëren.”

Een project heeft altijd een initiatiefnemer nodig. Bij Eikenberg in Sint-Kruis Brugge waren dat Rika

en Jo. Zij wonen er al in een huis met een grote tuin die zich perfect leent tot inbreiding en cohousing. De stadsdiensten verleenden al een stedenbouwkundig attest. Eikenberg zal uit 16 wooneenheden met een gemeenschappelijk paviljoen en bergruimtes bestaan. Uniek in dit project is dat er vier units zijn voor personen met een beperking. “Hierin is Eikenberg echt wel een trendsetter”, stelt Jeroen nog. “In Vlaanderen zijn er op dit moment een 30 à 40 projecten en groepen actief, maar Eikenberg zal als eerste heel uitgesproken kiezen voor inclusie. Dit wordt geen zorgproject an sich. We hebben het hier over een groep gewone mensen die het heel gewoon vinden dat er ook mensen met een beperking mee in de buurt komen wonen. De mensen met een beperking zorgen autonoom voor de externe ondersteuning die ze nodig hebben. De andere mensen zijn niet de zorgverleners. Natuurlijk zal goed nabuurschap er voor zorgen dat iedereen elkaar helpt waar dat nodig mocht zijn.”

Ook vanuit de overheid wordt het samenhuizen ondersteund: “We werken nauw samen met de lokale overheid en de stadsdiensten. Zij beseffen dat de oude ruimtelijke structuren zoals klassiek verkavelingen of zelfs lintbebouwing niet meer van deze tijd zijn. We willen aangename plekken creëren voor de mensen die er wonen en voor de buurt. In West-Vlaanderen zijn de steden en gemeenten nog niet in de fase dat ze proactief werken en zelf bepalen waar ze cohousing willen zien ontstaan. In Gent en Leuven is men daar wel al mee bezig. Dat wordt de volgende uitdaging voor onze lokale overheden”, besluit Jeroen.



## COHOUSING

‘Gemeenschappelijk wonen’ en ‘samenhuizen’ zijn koepeltermen voor een brede waaier aan diverse woonvormen waarbij meerdere mensen vrijwillig samen wonen, met respect voor ieders eigenheid en privacy. Onder die termen vallen woningdelen, samenhuren, kangoerewonen, cohousing, ecovillages... Bij de groepssamenstelling wordt gestreefd naar dezelfde diversiteit als in de maatschappij: verschillende leeftijden, achtergronden en gezinssamenstellingen.

[www.gemeengoed.be](http://www.gemeengoed.be)  
[www.samenhuizenbrugge.be](http://www.samenhuizenbrugge.be)